

Class #3: Solomon the Philosopher, Solomon the Poet 24 Iyar 5783 | May 15, 2023

1 Kings 5:12

וַיִּדְבֹּר שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים מִזְמוֹר וַיְהִי שִׁירָו חֲמֵשֶׁה וְאַלְפֵי:

[Solomon] composed three thousand proverbs, and his songs numbered one thousand and five.

Proverbs | *Mishlei*

Ecclesiastes | *Kobelet*

Song of Songs | *Shir Ha-Shirim*

Avot d'Rabbi Natan 1:4

אבא שאול אומר לא שהמתינו אלא שפירשו. בראשונה היו אומרים משלי ושיר השירים וקהלת גנוזים היו שהם היו אומרים משלות ואינן מן הכתובים ועמדו וגנזו אותם עד שבאו אנשי כנסת הגדולה ופירשו אותם...

Abba Shaul says: ...At first it was believed that Proverbs, the Song of Songs, and Kohelet should be suppressed, for they maintained that they are [merely] proverbs and not part of the [revealed] Writings.

They therefore went and suppressed them.

Then the members of the Great Assembly came along and explained them [thus verifying their authority].

Proverbs / *Mishlei*

Proverbs 1:1-6

מִשְׁלֵי שְׁלֹמֹה בֶן-דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל:

לְדַעַת חֲכָמָה וּמוֹסֵר
לְהִבִּין אִמְרֵי בִינָה:

לְקַחַת מוֹסֵר הַשְּׂכֵל
צְדָק וּמִשְׁפָּט וּמִשְׁרִים:

לְתַת לַפְתָּאִים עֲרָמָה
לְנַעַר דַּעַת וּמִזְמָה:

יִשְׁמַע חָכָם וַיּוֹסֶף לָקַח
וַיִּבְוֶן תְּחִבְלוֹת יִקְנֶה:

לְהִבִּין מִשְׁלַל וּמְלִיצָה
דְּבָרֵי חֲכָמִים וְחִידוֹתָם:

¹The proverbs of Solomon son of David, king of Israel:

²For learning wisdom and discipline;
For understanding words of discernment;

³For acquiring the discipline for success,
Righteousness, justice, and equity;

⁴For endowing the simple with shrewdness,
The young with knowledge and foresight.

⁵—The wise man, hearing them, will gain more
wisdom;

The discerning man will learn to be adroit;

⁶For understanding proverb and epigram,
The words of the wise and their riddles.

Proverbs 3:1-18

בְּנֵי תוֹרַתִי אֵל-תִּשְׁכַּח
וּמִצְוֹתַי יִצָּר לִבְךָ:

כִּי אֲרֹךְ יָמִים וְשָׁנֹת חַיִּים
וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לָךְ:

תִּסְדּוּ וְאַמַּת אֵל-יִעֲזֹבֶךָ
קִשְׁרָם עַל-גְּרָגְרוֹתֶיךָ
כָּתְבָם עַל-לִוַח לִבְךָ:

וּמִצָּאֵתֶן וּשְׂכָל-טוֹב
בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם:

בְּטַח אֵלֶיךָ בְּכָל-לִבְךָ
וְאֵל-כִּינֹתֶךָ אֵל-תִּשְׁעֶן:

בְּכָל-דְּרָגְיֶךָ דַּעְהוּ
וְהוּא יַיָּשֶׁר אֲרֻחֹתֶיךָ:

¹My son, do not forget my teaching,
But let your mind retain my commandments;

²For they will bestow on you length of days,
Years of life and well-being.

³Let fidelity and steadfastness not leave you;
Bind them about your throat,
Write them on the tablet of your mind,

⁴And you will find favor and approbation
In the eyes of God and man.

⁵Trust in YHVH with all your heart,
And do not rely on your own understanding.

⁶In all your ways acknowledge Him,
And He will make your paths smooth.

- אל־תִּהְיֶה חָכָם בְּעֵינֶיךָ
יִרָא אֶת־ה' וְסוּר מִרָע:
רַפְּאוֹת תִּהְיֶה לְשָׁרְךָ
וְשִׁקּוּי לְעֲצָמוֹתֶיךָ:
כִּבְד אֶת־ה' מֵהוֹנֶךָ
וַיִּמְרָא שֵׁית כָּל־תְּבוּאַתְךָ:
וַיִּמְלֵאוּ אֲסַמִּיךָ שִׁבְעַ
וְתִירוֹשׁ יִקְבְּרֶיךָ יִפְרָצוּ: {פ}
- מוֹסֵר ה' בְּנֵי אֶל־תִּמְאַס
וְאֶל־תִּקְלֵץ בְּתוֹכָהֶם:
כִּי אֶת־אֲשֶׁר יֶאֱהָב ה' יוֹכִיחַ
וְיִכָּאֵב אֶת־בְּנוֹ יִרְצָה:
אֲשֶׁר יֵאָדָם מֵצֶא חָכְמָה
וְאָדָם יִפִּיק תְּבוּנָה:
כִּי טוֹב סְחָרָה מִסֶּחֶר־כֶּסֶף
וַיִּמְחָרוּץ תְּבוּאַתְךָ:
יִקְרָה הִיא (מִפְּנֵי) [מִפְּנֵינִים]
וְכָל־חַפְצֶיךָ לֹא יִשׁוּבָה:
אַרְבַּע יָמִים בְּיָמֶיךָ
בְּשִׂמְאוֹלָה עֵשֶׂר וְכָבוֹד:
דְּרָכֶיךָ דְּרָכֵי־נֹעַם
וְכָל־נְתִיבוֹתֶיךָ שְׁלוֹם:
עַץ־חַיִּים הִיא לַמְחַזְּקִים בָּהּ
וְתִמְכֶה מֵאֲשֶׁר:
- ⁷Do not be wise in your own eyes;
Fear YHVH and shun evil.
⁸It will be a cure for your body,
A tonic for your bones.
⁹Honor YHVH with your wealth,
With the best of all your income,
¹⁰And your barns will be filled with grain,
Your vats will burst with new wine.
¹¹Do not reject the discipline of YHVH, my son;
Do not abhor His rebuke.
¹²For whom YHVH loves, He rebukes,
As a father the son whom he favors.
¹³Happy is the man who finds wisdom,
The man who attains understanding.
¹⁴Her value in trade is better than silver,
Her yield, greater than gold.
¹⁵She is more precious than rubies;
All of your goods cannot equal her.
¹⁶In her right hand is length of days,
In her left, riches and honor.
¹⁷Her ways are pleasant ways,
And all her paths, peaceful.
¹⁸She is a tree of life to those who grasp her,
And whoever holds on to her is happy.

Ecclesiastes / *Kohelet*

Ecclesiastes 1:1-18

דְּבַרֵי קֹהֵלֶת בֶּן־דָּוִד מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם:

הַבֵּל הַבָּלִים אָמַר קֹהֵלֶת
הַבֵּל הַבָּלִים הַכֹּל הֶבֶל:

מִה־יִתְרוֹן לְאָדָם
בְּכָל־עֲמָלוֹ שִׁיעֲמַל תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ:

דֹּר הַלֵּךְ וְדֹר בָּא
וְהָאָרֶץ לְעֹלָם עֹמֶדֶת:

וְזָרַח הַשָּׁמֶשׁ וּבָא הַשָּׁמֶשׁ
וְאָל־מְקוֹמוֹ שׁוֹאֵף זֹרֶחַ הוּא וְשָׁם:

הוֹלֵךְ אֶל־דָּרוֹם וְסוֹבֵב אֶל־צָפוֹן
סוֹבֵב אֶל־צָפוֹן וְהוֹלֵךְ הָרוּחַ
וְעַל־סִבְיַתְיוֹ שָׁב הָרוּחַ:

כָּל־הַנְּחָלִים הַלְכִים אֶל־הַיָּם וְהַיָּם אֵינָנו מֵלֵא
אֶל־מְקוֹם שֶׁהַנְּחָלִים הַלְכִים שָׁם
הֵם שָׁבִים לְלֶכֶת:

כָּל־הַדְּבָרִים יִגְעִים
לֹא־יִוָּכַל אִישׁ לְדַבֵּר
לֹא־תִשְׂבַּע עֵינָיו לְרֹאוֹת
וְלֹא־תִמְלֵא אָזְנוֹ מִשְׁמָע:

מִה־שֶׁהָיָה הוּא שֶׁהָיָה
וּמִה־שֶׁנֶּעֱשֶׂה הוּא שֶׁיֵּעָשֶׂה
וְאֵין כֵּל־תְּדַשׁ תַּחַת הַשָּׁמֶשׁ:

יֵשׁ דְּבָר שֶׁיֵּאמַר רֵאֵה־נָּה תְּדַשׁ הוּא כְּבָר הָיָה
לְעֹלָמִים אֲשֶׁר הָיָה מִלְּפָנֵינוּ:

אֵין זְכוֹרוֹן לְרֵאשִׁינִים וְגַם לְאַחֲרֵינִים שֶׁיְהִי
לֹא־יִהְיֶה לָהֶם זְכוֹרוֹן עִם שֶׁיְהִי לְאַחֲרֵינָה: {פ}

¹The words of Koheleth son of David, king in Jerusalem.

²Utter futility!—said Koheleth—
Utter futility! All is futile!

³What real value is there for a man
In all the gains he makes beneath the sun?

⁴One generation goes, another comes,
But the earth remains the same forever.

⁵The sun rises, and the sun sets—
And glides back to where it rises.

⁶Southward blowing, Turning northward,
Ever turning blows the wind;
On its rounds the wind returns.

⁷All streams flow into the sea,
Yet the sea is never full;
To the place [from] which they flow,
The streams flow back again.

⁸All such things are wearisome:
No man can ever state them;
The eye never has enough of seeing,
Nor the ear enough of hearing.

⁹Only that shall happen which has happened,
Only that occurs which has occurred;
There is nothing new beneath the sun!

¹⁰Sometimes there is a phenomenon of which
they say, “Look, this one is new!”—it occurred
long since, in ages that went by before us.

¹¹The earlier ones are not remembered; so too
those that will occur later will no more be
remembered than those that will occur at the
very end.

אָנִי קֹהֵלֶת הָיִיתִי מֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל בִּירוּשָׁלַם:

וְנָתַתִּי אֶת־לִבִּי לְדַרוֹשׁ וְלַתּוֹר בְּחַכְמָה עַל
כָּל־אֲשֶׁר נֹעֲשֶׂה תַחַת הַשָּׁמַיִם הוּא | עֲנִין רָע נָתַן
אֱלֹהִים לְבַגֵּי הָאָדָם לְעֲנוּת בּוֹ:

רָאִיתִי אֶת־כָּל־הַמַּעֲשִׂים שֶׁנֹּעֲשׂוּ תַחַת הַשָּׁמַיִם
וְהִנֵּה הַכֹּל הֶבֶל וְרֵעוּת רֵיחַ:

מַעֲנוּת לֹא־יֻכַל לְתַקֵּן
וְחֶסְרוֹן לֹא־יֻכַל לְהַמְנוֹת:

דִּבַּרְתִּי אֲנִי עִם־לִבִּי לֵאמֹר אֲנִי הִנֵּה הִגְדַּלְתִּי
וְהוֹסַפְתִּי חֲכָמָה עַל כָּל־אֲשֶׁר־הָיָה לְפָנַי
עַל־יְרוּשָׁלַם וְלִבִּי רָאָה הַרְבֵּה חֲכָמָה וְדַעַת:

וְאֶתְנֶה לְבִי לְדַעַת חֲכָמָה וְדַעַת הוֹלָלֶת וְשִׁכְלוֹת
יְדַעְתִּי שֶׁגַּם־זֶה הוּא רֵעוּן רֵיחַ:

כִּי בָרַב חֲכָמָה רַב־כָּעַס
וְיֻסְרֵי דַעַת יֻסְרֵי מַכְאוֹב:

¹²I, Koheleth, was king in Jerusalem over Israel.

¹³I set my mind to study and to probe with wisdom all that happens under the sun.—An unhappy business, that, which G-d gave men to be concerned with!

¹⁴I observed all the happenings beneath the sun, and I found that all is futile and pursuit of wind:

¹⁵A twisted thing that cannot be made straight, A lack that cannot be made good.

¹⁶I said to myself: “Here I have grown richer and wiser than any that ruled before me over Jerusalem, and my mind has zealously absorbed wisdom and learning.”

¹⁷And so I set my mind to appraise wisdom and to appraise madness and folly. And I learned—that this too was pursuit of wind:

¹⁸For as wisdom grows, vexation grows; To increase learning is to increase heartache.

Ecclesiastes 2:1-10

אָמַרְתִּי אֲנִי בְלִבִּי לְכֹה־נָא אֲנַסְכָּה בְשִׂמְחָה וּרְאָה
כְּטוֹב וְהִנֵּה גַם־הוּא הֶבֶל:

לְשִׁחֹק אָמַרְתִּי מֵהוֹלָל
וּלְשִׂמְחָה מֵה־נֵּה עֲשֵׂה:

תַּרְתִּי בְלִבִּי לְמַשׁוֹךְ בַּיַּיִן אֶת־בְּשָׂרִי וְלִבִּי נִהַג
בְּחַכְמָה וְלֹאֲחֹז בְּסִכְלוֹת עַד אֲשֶׁר־אַרְאֶה אִי־זֶה
טוֹב לְבַגֵּי הָאָדָם אֲשֶׁר יַעֲשׂוּ תַחַת הַשָּׁמַיִם מִסְפַּר
יָמֵי חַיֵּיהֶם:

הִגְדַּלְתִּי מַעֲשָׂי בְּגִיתִי לִי בָתַיִם נִטְעַתִּי לִי כַרְמִים:

¹I said to myself, “Come, I will treat you to merriment. Taste mirth!” That too, I found, was futile.

²Of revelry I said, “It’s mad!” Of merriment, “What good is that?”

³I ventured to tempt my flesh with wine, and to grasp folly, while letting my mind direct with wisdom, to the end that I might learn which of the two was better for men to practice in their few days of life under heaven.

⁴I multiplied my possessions. I built myself houses and I planted vineyards.

עָשִׂיתִי לִי גַנּוֹת וּפְרָדִסִּים וְנִטְעַתִּי בָהֶם עֵץ
כָּל־פְּרִי:

⁵I laid out gardens and groves, in which I planted every kind of fruit tree.

עָשִׂיתִי לִי בְּרִכּוֹת מַיִם לְהַשְׁקִיחַ מֵהֶם יַעַר צוֹמֵחַ
עֲצִים:

⁶I constructed pools of water, enough to irrigate a forest shooting up with trees.

קָנִיתִי עֲבָדִים וְשִׁפְחֹת וּבְנֵי־בַיִת הָיָה לִּי גַם
מִקְנֵה בָקָר וְצֹאן הַרְבֵּה הָיָה לִּי מִכֹּל שֶׁהָיוּ לְפָנַי
בִּירוּשָׁלַם:

⁷I bought male and female slaves, and I acquired stewards. I also acquired more cattle, both herds and flocks, than all who were before me in Jerusalem.

כָּנַסְתִּי לִּי גַם־כֶּסֶף וְזָהָב וְסִגְלַת מְלָכִים וְהַמְדִינֹת
עָשִׂיתִי לִּי שָׂרִים וְשָׂרוֹת וְתַעֲנִנּוֹת כְּגַי הָאָדָם
שָׂדֵה וְשָׂדוֹת:

⁸I further amassed silver and gold and treasures of kings and provinces; and I got myself male and female singers, as well as the luxuries of commoners—coffers and coffers of them.

וַגְּדַלְתִּי וְהוֹסֵפְתִּי מִכֹּל שֶׁהָיָה לְפָנַי בִּירוּשָׁלַם אֶף
חֲכָמְתִּי עֲמָדָה לִּי:

⁹Thus, I gained more wealth than anyone before me in Jerusalem. In addition, my wisdom remained with me:

וְכֹל־אֲשֶׁר שָׁאֲלוּ עֵינַי לֹא אֶצְלַתִּי מֵהֶם לֹא־מִנְעַתִּי
אֶת־לִבִּי מִכָּל־שְׂמֵחָה כִּי־לִבִּי שָׁמַח מִכָּל־עֲמָלִי
וְזֶה־הָיָה חֵלְקִי מִכָּל־עֲמָלִי:

¹⁰I withheld from my eyes nothing they asked for, and denied myself no enjoyment; rather, I got enjoyment out of all my wealth. And that was all I got out of my wealth.

Song of Songs / *Shir Ha-Shirim*

Song of Songs 1:1-6

שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשִׁלְמֹה:

יִשְׁקֶנֶי מִנְשִׁיקוֹת פִּיהוּ
כִּי-טוֹבִים דְּלִידָה מִיַּיִן:

לְרִיחַ שְׁמֶנֶיךָ טוֹבִים
שְׁמוֹ תוֹרַק שְׁמֶךָ
עַל-כֵּן עֲלָמוֹת אֶהְבֹּדָה:

מִשְׁכְּנֵי אַחֲרֶיךָ נִגְרוּצָה
הִבִּיאֵנִי הַמֶּלֶךְ חֲדָרָיו
נִגְיֵלָה וְנִשְׁמַחָה בְּךָ
נִזְכְּרָה דְלִידָה מִיַּיִן
מִיִּשְׂרָיִם אֶהְבֹּדָה: {פ}

שְׁחֹרָה אֲנִי וְנֹאזָה בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם
כְּאֹהֲלֵי קֶדָר פִּירֵעוֹת שְׁלֹמֹה:

אֶל-תִּרְאוּנִי שְׂאֵנִי שְׁחֹרְחַרְתְּ
שִׁשְׁזַפְתֵּנִי הַשֶּׁשֶׁשׁ
בְּנֵי אִמִּי נִחְרָוּ-בִּי
שָׁמְנִי נִטְרָה אֶת-הַכַּרְמִים
כַּרְמִי שְׁלִי לֹא נִטְרָתִי:

¹The Song of Songs, by Solomon.

²Oh, give me of the kisses of your mouth,
For your love is more delightful than wine.

³Your ointments yield a sweet fragrance,
Your name is like finest oil—
Therefore do maidens love you.

⁴Draw me after you, let us run!
The king has brought me to his chambers.
Let us delight and rejoice in your love,
Savoring it more than wine—
Like new wine^c they love you!

⁵I am dark, but comely,
O daughters of Jerusalem—
Like the tents of Kedar,
Like the pavilions of Solomon.

⁶Don't stare at me because I am swarthy,
Because the sun has gazed upon me.
My mother's sons quarreled with me,
They made me guard the vineyards;
My own vineyard I did not guard.

Song of Songs 3:1-1

עַל-מִשְׁכְּבִי בַּלַּיְלוֹת בִּקְשָׁתִי אֶת שְׂאֵהְבָה נִפְשִׁי
בִּקְשָׁתִיו וְלֹא מָצָאתִיו:

אֶקְוֶהָ לָא וְאֶסוּבָבָה בְּעִיר
בְּשׁוּקִים וּבְרַחֲבוֹת
אֶבְקֹשֶׁה אֶת שְׂאֵהְבָה נִפְשִׁי
בִּקְשָׁתִיו וְלֹא מָצָאתִיו:

¹Upon my couch at night
I sought the one I love—
I sought, but found him not.

²“I must rise and roam the town,
Through the streets and through the squares;
I must seek the one I love.”
I sought but found him not.

מְצֹאוּנֵי הַשְּׁמָרִים
הַסֹּבְבִים בְּעִיר
אֵת שְׂאֵהֶבָה נִפְשֵׁי רְאִיתָם:

כְּמַעַט שְׁעַבְרָתִי מֵהֶם
עַד שְׁמָצְאתִי אֵת שְׂאֵהֶבָה נִפְשֵׁי
אֶחְזֹתֵיו וְלֹא אֶרְפְּנוּ עַד־שֶׁהֵבִיאֲתִיו אֶל־בַּיִת אִמִּי
וְאֶל־חַדְר הוֹרָתִי:

הַשְּׂבַעְתִּי אֶתְכֶם בָּנוֹת יְרוּשָׁלַם
בְּצִבְאוֹת אוֹ בְּאֵילוֹת הַשָּׂדֶה
אִם־תִּעְרְרוּ וְאִם־תִּעֲרָרוּ
אֶת־הָאֵהָבָה עַד שְׂתִתְּפִיז: {ס}

מִי זֹאת עֹלָה מִן־הַמִּדְבָּר
כְּתִימְרוֹת עָשָׁן
מִקְטָרֶת מֶר וּלְבוֹנָה
מִכָּל אֲבֻקַּת רוֹכֵל:

הִנֵּה מִטְתּוֹ שֶׁל־שְׁלֹמֹה
שְׁשִׁים גִּבּוֹרִים סֹבְבִים לָהּ מִגִּבּוֹרֵי יִשְׂרָאֵל:

כָּל־ם אֶחְזִי חֶרֶב מְלֻמְדֵי מִלְחָמָה
אִישׁ חֶרֶבֹו עַל־יָרְכוֹ
מִפֶּחַד בַּלַּיְלוֹת: {ס}

אֶפְרָיוֹן עָשָׂה לוֹ הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה
מִעֲצֵי הַלְבָּנוֹן:

עֲמוּדָיו עָשָׂה כֶּסֶף רַפִּידָתוֹ זָהָב
מְרַכְּבוֹ אֶרְגָּמָן
תּוֹכוֹ רְצוּף אֵהָבָה
מִבָּנוֹת יְרוּשָׁלַם:

צֹאנָה וְרֵאִינָה בָּנוֹת צִיּוֹן בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה
בְּעֵטְרָה שְׁעֵטְרָה־לּוֹ אִמּוֹ
בַּיּוֹם חֲתֻנָּתוֹ וּבַיּוֹם שְׂמֵחַת לְבוֹ:

³I met the watchmen
Who patrol the town.
“Have you seen the one I love?”

⁴Scarcely had I passed them
When I found the one I love.
I held him fast, I would not let him go
Till I brought him to my mother’s house,
To the chamber of her who conceived me

⁵I adjure you, O maidens of Jerusalem,
By gazelles or by hinds of the field:
Do not wake or rouse
Love until it please!

⁶Who is she that comes up from the desert
Like columns of smoke,
In clouds of myrrh and frankincense,
Of all the powders of the merchant?

⁷There is Solomon’s couch,
Encircled by sixty warriors
Of the warriors of Israel,

⁸All of them trained in warfare,
Skilled in battle,
Each with sword on thigh
Because of terror by night.

⁹King Solomon made him a palanquin
Of wood from Lebanon.

¹⁰He made its posts of silver,
Its back of gold,
Its seat of purple wool.
Within, it was decked with love
By the maidens of Jerusalem.

¹¹O maidens of Zion, go forth
And gaze upon King Solomon
Wearing the crown that his mother
Gave him on his wedding day,
On his day of bliss.

Solomon's Books: In What Order Were They Written?

Shir Ha-Shirim Rabbah 1:1:10

שְׁלֹשָׁה סְפָרִים כָּתַב: מִשְׁלֵי, וְקֹהֶלֶת, שִׁיר הַשִּׁירִים. אֵי זֶה
מֵהֶן כָּתַב תְּחִלָּה?

רַבִּי חִיָּא רַבֵּה וְרַבִּי יוֹנָתָן:

...תַּנִּי רַבִּי חִיָּא רַבֵּה רַק לַעֲת זְקֵנָת שְׁלָמָה שְׁרָתָה עָלָיו
רוּחַ הַקֹּדֶשׁ וְאָמַר שְׁלֹשָׁה סְפָרִים: מִשְׁלֵי, וְקֹהֶלֶת, וְשִׁיר
הַשִּׁירִים.

רַבִּי יוֹנָתָן אָמַר שִׁיר הַשִּׁירִים כָּתַב תְּחִלָּה, וְאַחֵר כָּךְ
מִשְׁלֵי, וְאַחֵר כָּךְ קֹהֶלֶת,

וּמֵינִי לֵאמֹר רַבִּי יוֹנָתָן מְדַרְךְ אֶרְזַן, כְּשֶׁאָדָם נֶעַר אוֹמֵר דְּבָרֵי
זָמַר, הַגְּדִיל אוֹמֵר דְּבָרֵי מְשֻׁלוֹת, הַזְּקִינ אוֹמֵר דְּבָרֵי
הַבָּלִים.

רַבִּי יַנָּאי חֲמוּי דְּרַבִּי אַמִּי אָמַר הַפֶּל מוֹדִים שְׁקֹהֶלֶת בְּסוּף
אַמְרָה.

Solomon wrote three books: Proverbs, Kohelet, and Song of Songs. Which did he compose first?

Rabbi Chiya and Rabbi Yonatan disagreed:

Rabbi Chiya the Great taught: Only in the period of his old age did the holy spirit rest upon Solomon, and he wrote three books: Proverbs, Kohelet, and Song of Songs.

Rabbi Yonatan said: Song of Songs he wrote first, then Proverbs, then Kohelet.

Rabbi Yonatan makes his argument from the way of the world. When a man is young he composes songs; when he grows old he makes wise remarks; when he becomes an old man he speaks of the vanity of things.

Rabbi Yannai, the father-in-law of Rabbi Ammi, said: All agree that Solomon wrote Kohelet last.

Talmud, Bava Batra 14b [with Rashi's commentary]

סִידְרֹן שֶׁל כְּתוּבִים רוּת וְסֵפֶר תְּהִלִּים וְאִיּוֹב וּמִשְׁלֵי קֹהֶלֶת שִׁיר
הַשִּׁירִים וְקִינּוֹת דְּנִיֵּאל וּמִגִּילַת אֶסְתֵּר עֶזְרָא וְדְבָרֵי הַיָּמִים.

משלי קהלת - שניהם ספרי חכמה:

שיר השירים - נראה בעיני שאמרו לעת זקנתו:

The order of the Writings is: Ruth, Psalms, Job, and Proverbs; Ecclesiastes, Song of Songs, and Lamentations; Daniel and the Scroll of Esther; Ezra and Chronicles.

Rashi: Proverbs and Ecclesiastes—These are two books of wisdom [apparently written together, earlier in Solomon's life].

Song of Songs—It seems to me that this was written in his old age.